

Fitxa tècnica

Guió Ana Serna, Paula Iglesias **Fotografia** Ana Serna, Iratxe Aranguren **Música** Studio Tidinit **Interpretació** Documental **Durada** 17 min **Gènere** Documental **Llengües** Àrab, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

La Teslem, la Dehba i la Jadija treballen en una piscifactoria als campaments de població refugiada sahrauí. On? A Algèria, en ple desert, molt lluny de la seva terra. Ja no tenen mar, però sí que tenen peixos. (FilmAffinity)

Sobre el documental

«Quan vam rodar *Sólo son peces* no imaginàvem una nominació als Goya»

Un curtmetratge documental produït per la periodista Olatz Alonso, de l'Asociación de Amigos de la RASD, és entre els candidats

La periodista vitoriana Olatz Alonso no té experiència en el món cinematogràfic, però el curt que ha produït des de l'Asociación de Amigos de la República Àrabe Saharaui Democrática *Sólo son peces* ha aconseguit una de les deu nominacions dels premis Goya a millor documental. «No ens ho esperàvem però és tot un regal, suport a una feina ben feta», explica la comunicadora de 28 anys.

Sólo son peces explica la història de la Teslem, la Dehba i la Jadija, tres dones que treballen en una piscifactoria erigida en ple desert de Tindouf, a Algèria. Allà és on resideix part de la població de 170.000 desplaçats sahrauís des de fa dècades. Són lluny de la seva terra i encara que ja no tenen accés al mar, han aconseguit criar peixos. «És un projecte ambiciós amb què aquestes tres biòlogues han aconseguit suplir la falta de proteïna als campaments. Quan vam descobrir el que estaven fent vam saber que aquesta havia de ser la història del documental», aplaudeix Alonso.

El curtmetratge neix com l'objectiu final de 'Saharaz Blai', un projecte de cooperació de l'Agència Basca per al Desenvolupament. "Volem enfortir la gestió dels comitès de gestió de l'aigua als campaments i Saharaz Blai va ajudar a compondre l'equip per rodar el documental", assenyala Alonso. Joves bascos i dels campaments de Tindouf van enviar vídeos curts de dos minuts reflexionant sobre el dret a l'aigua i el conflicte sahrauí. Els guanyadors van ser Iratxe Aranguren, Henar Echevarría, Mahyub Mohamed i Sidi Brahim Najem. El premi va ser rodar un curt als campaments sota la direcció professional de la bilbaïna Ana Serna i la gallega Paula Iglesias amb la col·laboració d'Ahmed Omar, professor de l'Escola de cinema dels campaments.

El rodatge es va dur a terme a l'abril de 2019, època en què les condicions meteorològiques ja són força dures a Tindouf. «La calor pica, les càmeres es reescalfen, cal anar amb compte amb la sorra... a l'equip tots parlàvem castellà ja que encara perdura des de l'etapa colonial, però vam rodar en hassania, la seva llengua», resumeix la periodista, encarregada de gestionar els permisos i la logística.

L'equip va explicar a la Teslem, la Dehba i la Jadija que esperaven establir una metàfora dels peixos que creixen obligats a la piscifactoria del desert i la realitat del poble sahrauí. «Primer ens van preguntar si el documental seria polític. Vam tenir por que es fessin enrere però per sort s'hi van mostrar a favor i ens ho van posar fàcil», agraeix Alonso, qui assenyala que la comunitat internacional continua sent còmplice de la situació dels sahrauís.

Cinema per al canvi

El tancament de fronteres provocat per la Covid-19 ha afectat l'enviament de caravanes i ajuda als campaments de Tindouf així com el desenvolupament d'iniciatives d'ajuda internacional. La ruptura de l'alto el foc al Sàhara Occidental també ha complicat la situació, però des de l'Asociación de Amigos de la RASD celebren que la nominació de *Sólo son peces* als Goya ajudi a visibilitzar aquesta realitat.

«Vam començar a fer cine perquè considerem que és una eina important per a la transmissió de valors. És una oportunitat per recordar que hi ha qui ha de crear piscifactories perquè els han robat el mar», sentència Alonso. Al Borde Films, la productora de Serna i Iglesias, es va fundar el 2015 amb l'objectiu de tractar temes socials. «Tenen un concepte del cinema molt semblant al nostre i per això ens hi vam posar en contacte», reconeix la vitoriana.

El proper 6 de març [2021] podrien pujar a l'escenari a recollir un guardó a la cerimònia dels premis Goya, que se celebrarà a Màlaga. «Encara no hem pensat què direm si el guanyem, però continuarem treballant perquè els campaments deixin d'existir algun dia», promet Alonso, que treballa amb la diàspora sahrauí des de l'associació. «A Vitòria hi ha una gran comunitat encara que és difícil quantificar-la perquè tenen passaports diferents», detalla.

“Sólo son peces”: premis i seleccions principals

Premis Goya 2021: nominat a millor curtmetratge documental

Ana Serna, Paula Iglesias

Filmografia com a directores

2021 *Lanbroa* (curtmetratge documental)

2019 *Sólo son peces* (curtmetratge documental)

2018 *El aleteo de la mariposa* (curtmetratge documental)

2018 *Fabricando Mujeres* (documental)

Biografia

Ana Serna Reinares (Bilbao, 1988) és llicenciada en Comunicació Audiovisual i Màster de Recerca i Creació en l'Art. Paula Iglesias Rodríguez (Santiago de Compostel·la, 1986), en canvi, va estudiar Periodisme i Edició i postproducció de vídeo i àudio. El 2012 impulsen amb altres dones la productora cultural Histeria Kolektiboa i el 2015 formen Al Borde Films. Fruit d'aquest treball conjunt són els curtmetratges documentals **Sólo son peces** i *El aleteo de la mariposa* (2018), realitzat amb suport de l'ICAA i el laboratori CreaDoc (Festival MiradasDoc), estrenat a Zinebi 60 i el premi Cineclub Fas o el llargmetratge *Fabricando mujeres* (2018), amb el suport de l'Agència Basca de Cooperació al Desenvolupament i la Diputació de Guipúscoa, estrenat a Zinebi 60 i compta amb la compra d'Eitb. Actualment, es troben immerses en la producció i el desenvolupament de nous documentals.

Organització:

En conveni amb:

Amb el suport de:

